

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Recidiva

Z hlediska trestního práva je recidiva závažným jevem, protože ačkoliv byl pachatel již jednou odsouzen za spáchání trestného činu, nedošlo k jeho nápravě, ale opětovně spáchal trestný čin. Recidiva je tedy případ, kdy osoba spáchá trestný čin poté, co již byla pravomocně odsouzena za předchozí trestný čin.

Z hlediska trestního práva je recidiva závažným jevem, protože ačkoliv byl pachatel již jednou odsouzen za spáchání trestného činu, nedošlo k jeho nápravě, ale opětovně spáchal trestný čin. Recidiva je tedy případ, kdy osoba spáchá trestný čin poté, co již byla pravomocně odsouzena za předchozí trestný čin. Aby šlo o recidivu, je nutné, aby pachatel spáchal další trestný čin až poté, co odsuzující rozsudek či trestní příkaz za předchozí spáchaný trestný čin nabyl právní moci.

Zvláštním druhem recidivy je tzv. recidiva nepravá. Jde o situaci, kdy ke spáchání nového trestného činu dojde v době mezi vyhlášením odsuzujícího rozsudku za předchozí trestní čin a právní mocí tohoto odsuzujícího rozsudku.

Recidivu lze různě odlišovat, například podle toho, zda pachatel spáchal stejný trestný čin nebo trestný čin stejného druhu, pro který již byl pravomocně odsouzen (například prvním trestným činem bylo úmyslné ublížení na zdraví a druhým vražda) nebo zda dřívější trestný čin a další trestný čin jsou jiného druhu (prvním trestným činem je krádež a druhým trestným činem omezování osobní svobody).

K recidivě může soud přihlédnout při výměře trestu jako k přitěžující okolnosti. Podle ustanovení § 34 zákona č. [140/1961](#) Sb., trestní zákon je přitěžující okolností to, že pachatel byl již pro trestný čin odsouzen. U této přitěžující okolnosti je však soud oprávněn podle povahy předchozího odsouzení nepokládat tuto okolnost za přitěžující, zejména s ohledem na význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsob provedení činu a jeho následky, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, osobu pachatele, míru jeho zavinění, jeho pohnutku a dobu, která uplynula od posledního odsouzení, a jde-li o pachatele trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1, také tím, že se tohoto činu znovu dopustil proto, že se oddává zneužívání omamných nebo psychotropních látek a jedů.

V této souvislosti je nutno upozornit, že tam, kde je recidiva znakem skutkové podstaty, nelze k ní přihlédnout ještě jako k okolnosti přitěžující. Došlo by tím k přičítání téže okolnosti dvakrát. Samozřejmě tam, kde intenzita výrazněji převyšuje míru požadovanou skutkovou podstatou trestného činu, je nutné to zohlednit při soudní individualizaci a je možné na ni pohlížet jako na okolnost přitěžující.

Zvláštní recidivou je tzv. zvlášť nebezpečná recidiva. Zvlášť nebezpečené recidivy se dopustí pachatel, který znovu spáchal zvlášť závažný úmyslný trestný čin, ač již byl pro takový trestný čin potrestán a tato okolnost pro svou závažnost zejména vzhledem k délce doby, která uplynula od posledního odsouzení, podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Takový pachatel je považován za zvlášť nebezpečného recidivistu.

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)